

LĖŠŲ PERVEDIMO NURODYMŲ APDOROJIMO TECHNINĖS SPECIFIKACIJOS

Kartu su Dalyvavimo mokėjimo sistemoje TARGET-LIETUVOS BANKAS taisyklėmis, lėšų pervedimo nurodymų apdorojimui taikomos šios taisyklės:

1. Dalyvavimo TARGET-LIETUVOS BANKAS testavimo reikalavimai

Norėdamas dalyvauti TARGET-LIETUVOS BANKAS, kiekvienas dalyvis privalo atlikti testus, kad įrodytų savo techninius ir operacinius gebėjimus.

2. Sąskaitos numeriai

Kiekviena dalyvio sąskaita identifikuojama unikaliu iki 34 simbolių sąskaitos numeriu, kurį sudaro penkios dalys:

Pavadinimas	Simbolių skaičius	Turinys
Sąskaitos rūšis	1	M = JRO R = RLAA SLS C = T2S SLS I = TIPS SLS T = RLAA IS techninė sąskaita U = subsąskaita A = TIPS IS techninė sąskaita G = IS garantinių fondų sąskaita D = vienos nakties indėlių sąskaita X = nenumatytų atvejų sąskaita
Centrinio banko šalies kodas	2	ISO šalies kodas 3166-1
Valiutos kodas	3	Eur
BIC	11	Sąskaitos turėtojo BIC
Sąskaitos pavadinimas	Ne daugiau kaip 17	Laisvas tekstas ¹

3. TARGET pranešimų siuntimo taisyklės

a) Kiekvienas dalyvis laikosi pranešimo struktūros ir lauko specifikacijų, kaip apibrėžta atitinkamų vartotojo detaliųjų funkcinių specifikacijų (VDFS) (angl. *User Detailed Functional Specifications*, UDFS) 3 dalyje.

b) Prie visų tipų pranešimų, kurie yra apdorojami PLS, RLAA SLS (įskaitant subsąskaitas), RLAA IS techninėse sąskaitose, IS garantinių lėšų sąskaitose ir T2S SLS, pridedamas verslo taikomosios programos pavadinimas:

Pranešimo rūšis	Aprašymas
head.001	Verslo taikomosios programos pavadinimas
head.002	Verslo bylos pavadinimas

4. TARGET apdorojamų pranešimų rūšys

a) PLS apdorojamos šios pranešimų rūšys:

¹ Ši subsąskaitų dalis turi prasidėti centrinio banko nustatytu 3 ženklų IS kodu.

Pranešimo rūšis	Aprašymas
Administravimas (admi)	
admi.004	SystemEventNotification
admi.005	ReportQueryRequest
admi.007	ReceiptAcknowledgement
Lėšų valdymas (camt)	
camt.003	GetAccount
camt.004	ReturnAccount
camt.005	GetTransaction
camt.006	ReturnTransaction
camt.018	GetBusinessDayInformation
camt.019	ReturnBusinessDayInformation
camt.025	Receipt
camt.046	GetReservation
camt.047	ReturnReservation
camt.048	ModifyReservation
camt.049	DeleteReservation
camt.050	LiquidityCreditTransfer
camt.053	BankToCustomerStatement
camt.054	BankToCustomerDebitCreditNotification
Mokėjimų tarpuskaita ir atsiskaitymas (pacs)	
pacs.009	FinancialInstitutionCreditTransfer
pacs.010	FinancialInstitutionDirectDebit

b) RLAA SLS, o kai aktualu RLAA IS techninėse sąskaitose ir IS garantinių fondų sąskaitose, apdorojamos šios pranešimų rūšys:

Pranešimo rūšis	Aprašymas
Administravimas (admi)	
admi.004	SystemEventNotification
admi.005	ReportQueryRequest
admi.007	ReceiptAcknowledgement
Lėšų valdymas (camt)	
camt.003	GetAccount
camt.004	ReturnAccount
camt.005	GetTransaction
camt.006	ReturnTransaction
camt.007	ModifyTransaction
camt.009	GetLimit
camt.010	ReturnLimit
camt.011	ModifyLimit
camt.012	DeleteLimit
camt.018	GetBusinessDayInformation
camt.019	ReturnBusinessDayInformation
camt.021	ReturnGeneralBusinessInformation
camt.025	Receipt
camt.029	ResolutionOfInvestigation
camt.046	GetReservation

camt.047	ReturnReservation
camt.048	ModifyReservation
camt.049	DeleteReservation
camt.050	LiquidityCreditTransfer
camt.053	BankToCustomerStatement
camt.054	BankToCustomerDebitCreditNotification
camt.056	FIToFIPaymentCancellationRequest
Mokėjimų tarpuskaita ir atsiskaitymas (pacs)	
pacs.002	PaymentStatusReport
pacs.004	PaymentReturn
pacs.008	CustomerCreditTransfer
pacs.009	FinancialInstitutionCreditTransfer
pacs.010	FinancialInstitutionDirectDebit
Mokėjimų inicijavimas (pain)	
pain.998	ASInitiationStatus
pain.998	ASTransferNotice
pain.998	ASTransferInitiation

c) T2S SLS apdorojamos šios pranešimų rūšys:

Pranešimo rūšis	Aprašymas
Administravimas (admi)	
admi.005	ReportQueryRequest
admi.006	ResendRequestSystemEventNotification
admi.007	ReceiptAcknowledgement
Lėšų valdymas (camt)	
(camt.003)	GetAccount
(camt.004)	ReturnAccount
(camt.005)	GetTransaction
(camt.006)	ReturnTransaction
(camt.009)	GetLimit
(camt.010)	ReturnLimit
(camt.011)	ModifyLimit
(camt.012)	DeleteLimit
(camt.018)	GetBusinessDayInformation
(camt.019)	ReturnBusinessDayInformation
(camt.024)	ModifyStandingOrder
(camt.025)	Receipt
(camt.050)	LiquidityCreditTransfer
(camt.051)	LiquidityDebitTransfer
(camt.052)	BankToCustomerAccountReport
(camt.053)	BankToCustomerStatement
(camt.054)	BankToCustomerDebitCreditNotification
(camt.064)	LimitUtilisationJournalQuery
(camt.065)	LimitUtilisationJournalReport
(camt.066)	IntraBalanceMovementInstruction
(camt.067)	IntraBalanceMovementStatusAdvice
(camt.068)	IntraBalanceMovementConfirmation

(camt.069)	GetStandingOrder
(camt.070)	ReturnStandingOrder
(camt.071)	DeleteStandingOrder
(camt.072)	IntraBalanceMovementModificationRequest
(camt.073)	IntraBalanceMovementModificationRequestStatusAdvice
(camt.074)	IntraBalanceMovementCancellationRequest
(camt.075)	IntraBalanceMovementCancellationRequestStatusAdvice
(camt.078)	IntraBalanceMovementQuery
(camt.079)	IntraBalanceMovementQueryResponse
(camt.080)	IntraBalanceModificationQuery
(camt.081)	IntraBalanceModificationReport
(camt.082)	IntraBalanceCancellationQuery
(camt.083)	IntraBalanceCancellationReport
(camt.084)	IntraBalanceMovementPostingReport
(camt.085)	IntraBalanceMovementPendingReport

d) TIPS SLS ir TIPS IS techninėse sąskaitose apdorojamos šios pranešimų rūšys:

Pranešimo rūšis	Aprašymas
Administravimas (admi)	
pacs.002	FIToFIPayment Status Report
pacs.004	PaymentReturn
pacs.008	FIToFICustomerCreditTransfer
pacs.028	FIToFIPaymentStatusRequest
Lėšų valdymas (camt)	
camt.003	GetAccount
camt.004	ReturnAccount
camt.011	ModifyLimit
camt.019	ReturnBusinessDayInformation
camt.025	Receipt
camt.029	ResolutionOfInvestigation
camt.050	LiquidityCreditTransfer
camt.052	BankToCustomerAccountReport
camt.053	BankToCustomerStatement
camt.054	BankToCustomerDebitCreditNotification
camt.056	FIToFIPaymentCancellationRequest
acmt.010	AccountRequestAcknowledgement
acmt.011	AccountRequestRejection
acmt.015	AccountExcludedMandateMaintenanceRequest
Ataskaitiniai duomenys (reda)	
reda.016	PartyStatusAdviceV01
reda.022	PartyModificationRequestV01

5. Tikrinimas dėl dvigubo įrašo

Visi lėšų pervedimo nurodymai patikrinami dėl dvigubo įrašo, siekiant pašalinti tuos lėšų pervedimo nurodymus, kurie buvo pateikti daugiau negu vieną kartą (angl. *duplicated cash transfer orders*). Išsamesnė informacija pateikta atitinkamos VDFS I dalies 3 skirsnyje.

6. Patvirtinimo taisyklės ir klaidų kodai

Pranešimai tvirtinami pagal Didelės vertės mokėjimų sistemų (angl. *High Value Payments*

Plus arba HVPS+) gaires dėl pranešimų patvirtinimų, nurodytų ISO 20022 standarte, ir TARGET skirtų patvirtinimų. Išsamios patvirtinimo taisyklės ir klaidų kodai aprašyti atitinkamose VDFS dalyse:

- a) dėl PLS – CLV VDFS 14 skyriuje;
- b) dėl RLAA SLS – RLAA VDFS 13 skyriuje;
- c) dėl T2S SLS – T2S VDFS 4.1 skyriuje.

Jei momentinio mokėjimo nurodymas arba mokėjimo grąžinimo nurodymas atmetamas dėl bet kokios priežasties, TIPS SLS turėtojas gauna mokėjimo būsenos ataskaitą (pacs.002), kaip aprašyta TIPS VDFS 4.2 dalyje. Jei likvidumo mokėjimo nurodymas atmetamas dėl bet kokios priežasties, TIPS SLS turėtojas gauna atmetimą (camt.025), kaip aprašyta TIPS VDFS 1.6 dalyje.

7. Iš anksto nustatyti atsiskaitymo laikai ir įvykiai

RLAA SLS

a) Mokėjimo nurodymų, kuriuose naudojamas anksčiausio debeto laiko indikatorius, atveju taikomas pranešimo skyrius „/FromTime/“.

b) Mokėjimo nurodymų, kuriuose naudojamas vėliausio debeto laiko indikatorius, atveju galimi du variantai:

i) pranešimo skyrius „RejectTime“: jeigu mokėjimo nurodymas negali būti apmokėtas iki nurodyto debeto laiko, mokėjimo nurodymas atmetamas;

ii) pranešimo skyrius „TillTime“: jeigu mokėjimo nurodymas negali būti apmokėtas iki nurodyto debeto laiko, lėšų pervedimo nurodymas neatmetamas ir įtraukiamas į atitinkamą eilę.

Abiem atvejais, jeigu mokėjimo nurodymas, kuriame naudojamas vėliausio debeto laiko indikatorius, nėra apmokėtas likus 15 minučių iki jame nurodyto laiko, per GVS automatiškai siunčiamas priminimas.

T2S SLS

a) Skubiems likvidumo pervedimo nurodymams specialios XML žymos nereikalaujama.

b) Iš anksto nustatyti likvidumo pervedimo nurodymai ir periodiniai likvidumo pervedimo nurodymai atsiskaitymo dieną gali būti inicijuojami tam tikru laiku arba įvykus tam tikram įvykiui:

i) atsiskaitymui tam tikru laiku naudojama XML žyma „Time(/ExctnTp/Tm/)“;

ii) atsiskaitymui įvykus tam tikram įvykiui naudojama XML žyma „(EventType/ExctnTp/Evt/)“.

c) Periodinių likvidumo pervedimo nurodymų galiojimo periodas nustatomas tokiomis XML žymomis: „FromDate/VldtyPrd/FrDt“ ir „ToDate/VldtyPrd/ToDt“.

8. Lėšų pervedimo nurodymų užskaitos RLAA SLS

Siekiant palengvinti sklandų atsiskaitymą, atliekami lėšų pervedimo nurodymų užskaitos patikrinimai ir, jei reikia, išplėstiniai užskaitos patikrinimai (abi sąvokos apibrėžtos šio punkto a ir b papunkčiuose).

a) Atliekant užskaitos patikrinimą, nustatoma, ar gavėjo lėšų pervedimo nurodymai, esantys skubių arba, jei tai netaikoma, aukšto prioriteto lėšų pervedimo nurodymų eilėje, gali būti panaudoti užskaitai su mokėtojo lėšų pervedimo nurodymu atlikti (toliau – priešpriešiniai lėšų pervedimo nurodymai). Jei priešpriešinio lėšų pervedimo nurodymo lėšų nepakanka atitinkamam mokėtojo lėšų pervedimo nurodymui apmokėti, nustatoma, ar mokėtojo RLAA SLS sąskaitoje yra pakankamai lėšų.

b) Jei priešpriešinio apmokėjimo patikrinimas rodo, kad toks apmokėjimas neįmanomas, Lietuvos bankas gali taikyti išplėstinį priešpriešinio apmokėjimo patikrinimą. Išplėstinis priešpriešinio apmokėjimo patikrinimas nustatoma, ar yra priešpriešinio lėšų pervedimo nurodymų kurioje nors gavėjo eilėje nepriklausomai nuo to, kada jie buvo įtraukti į eilę. Tačiau jeigu gavėjo eilėje yra didesnio prioriteto lėšų pervedimo nurodymų, skirtų kitiems TARGET dalyviams, FIFO principas gali būti netaikomas tik tuo atveju, jei tokio priešpriešinio lėšų pervedimo nurodymo apmokėjimas padidintų gavėjo likvidumą.

9. RLAA SLS ir subsąskaitų optimizavimo algoritmai

Siekiant palengvinti sklandų mokėjimų srautų atsiskaitymą, taikomi keturi algoritmai.

Daugiau informacijos galima rasti RLAA VDFS 2 dalyje.

a) Pagal „dalinio optimizavimo“ algoritmą Lietuvos bankas:

i) apskaičiuoja ir patikrina kiekvienos atitinkamos RLAA SLS likvidumo pozicijas, limitus ir rezervavimą; ir

ii) jeigu vienos ar daugiau atitinkamos RLAA SLS suminė likvidumo pozicija yra neigiama, išskiria atskirus mokėjimo nurodymus, kol kiekvienos atitinkamos RLAA SLS suminė likvidumo pozicija tampa teigiama.

Po to Lietuvos bankas ir kiti susiję CB, jei yra pakankamai lėšų, tuo pačiu metu apmoka visus likusius lėšų pervedimo nurodymus (išskyrus šio punkto a papunkčio ii dalyje aprašytus išskirtus mokėjimo nurodymus) atitinkamų dalyvių RLAA SLS sąskaitose.

Išskirdamas mokėjimo nurodymus, Lietuvos bankas pradeda nuo RLAA SLS su didžiausia neigiama sumine likvidumo pozicija ir nuo eilės gale esančio mažiausio prioriteto mokėjimo nurodymo. Šis atrankos procesas taikomas tik trumpą laiką, kurį Lietuvos bankas nustato savo nuožiūra.

b) Pagal „daugybinio optimizavimo“ algoritmą Lietuvos bankas:

i) palygina dalyvių RLAA SLS poras siekdamas nustatyti, ar eilėje esantys mokėjimo nurodymai gali būti apmokėti tų dviejų dalyvių RLAA SLS esamomis lėšomis ir laikantis šių dalyvių nustatytų limitų (pradedama nuo RLAA SLS poros su mažiausiu skirtumu tarp vienas kitam skirtų mokėjimo nurodymų), o susiję (-ęs) CB tuo pačiu metu įrašo tuos mokėjimus tų dviejų dalyvių RLAA SLS; ir

ii) jeigu RLAA SLS poros, aprašytos i dalyje, atveju likvidumo nepakanka dvišalei pozicijai apmokėti, išskiria atskirus mokėjimo nurodymus, kol likvidumas tampa pakankamas. Šiuo atveju susiję CB tuo pačiu metu atlieka likusius mokėjimus, išskyrus išskirtuosius, abiejų dalyvių RLAA SLS.

Atlikęs patikrinimus, nurodytus šio punkto b papunkčio i ir ii dalyse, Lietuvos bankas patikrina daugiašalio apmokėjimo pozicijas (tarp dalyvio RLAA SLS ir kitų dalyvių RLAA SLS, kurių atžvilgiu yra nustatytas daugiašalis limitas). Šiuo tikslu *mutatis mutandis* taikoma šio punkto b papunkčio i ir ii dalyse aprašyta tvarka.

c) Pagal algoritmą „dalinis optimizavimas su IS“, kuriuo palaikoma B atsiskaitymo procedūra, Lietuvos bankas laikosi tos pačios procedūros kaip dalinio optimizavimo algoritmo atveju, tik neišskiria IS pervedimo nurodymų (IS, kuri vienu metu atlieka daugiašalius atsiskaitymus, t. y. RLAA IS B atsiskaitymo procedūrą, atveju).

d) Algoritmas „subsąskaitų optimizavimas“ naudojamas skubių prioritetinių IS pervedimo nurodymų apmokėjimui dalyvių subsąskaitose optimizuoti. Naudodamas šį algoritmą Lietuvos bankas apskaičiuoja kiekvieno dalyvio subsąskaitos bendrą likvidumo poziciją nustatydamas, ar visų eilėje esančių pateiktų ir gautinų IS pervedimo nurodymų suma yra neigiama ar teigiama. Jeigu šių skaičiavimų ir patikrinimų rezultatas kiekvienos atitinkamos subsąskaitos atžvilgiu yra teigiamas, Lietuvos bankas ir kiti susiję CB tuo pačiu metu atlieka visus mokėjimus atitinkamų dalyvių subsąskaitose. Jei šių skaičiavimų ir patikrinimų rezultatas yra neigiamas, apmokėjimas neatliekamas. Be to, taikant šį algoritmą, nereikia atsižvelgti į jokių limitus ar rezervavimą. Kiekvieno atsiskaitymų banko atveju apskaičiuojama bendra pozicija ir, jeigu visų atsiskaitymų bankų pozicijos yra padengtos, apmokamos visos operacijos. Operacijos, kurios nėra padengtos, grąžinamos į eilę.

e) Lėšų pervedimo nurodymai, įvesti po daugybinio optimizavimo algoritmo, dalinio optimizavimo algoritmo arba dalinio optimizavimo su IS algoritmu, vis tiek gali būti apmokėti nedelsiant, jei atitinkamų dalyvių pozicijos ir RLAA SLS limitai yra suderinami ir su šių nurodymų apmokėjimu, ir su lėšų pervedimo nurodymų pagal esamą optimizavimo procedūrą apmokėjimu.

f) Dalinio optimizavimo algoritmas ir daugybinio optimizavimo algoritmas taikomi iš eilės nurodyta eilės tvarka. Jie netaikomi, jei vykdoma RLAA SLS B atsiskaitymo procedūra.

g) Algoritmai taikomi lanksčiai, nustatant iš anksto apibrėžtą laiko tarpą tarp skirtingų algoritmų taikymo, kad tarp dviejų algoritmų veikimo būtų užtikrintas minimalus laiko intervalas. Laiko seka kontroliuojama automatiškai. Galimas rankinis reguliavimas.

h) Mokėjimo nurodymas neperrikiuojamas (nekeičiama jo vieta eilėje) ir neatšaukiamas, kol jam taikomas algoritmas. Prašymai perrikiuoti ar atšaukti mokėjimo nurodymą yra įtraukiami į eilę ir joje laikomi, kol baigiama taikyti algoritmą. Jeigu atitinkamas mokėjimo nurodymas yra apmokamas taikant algoritmą, prašymai šį nurodymą perrikiuoti ar atšaukti pašalinami. Jei mokėjimo nurodymas neapmokėtas, į dalyvio prašymus tuoj pat atsižvelgiama.

10. Ryšys

Dalyviai jungiasi prie TARGET vienu iš šių režimų:

a) „Naudotojas programai“ (U2A) režimu: U2A režimu dalyviai jungiasi per GVS, kuri leidžia jiems atlikti veiklos funkcijas pagal atitinkamas jų prieigos teises. Ji leidžia naudotojams įvesti ir išsaugoti veiklos duomenis, taip pat gauti veiklos informaciją. Atitinkamame naudotojo vadove pateikiama išsami informacija apie kiekvieną veiklos funkciją, kuria galima naudotis atitinkamoje GVS.

b) „Programa programai“ (A2A) režimu: A2A režimu programinės įrangos taikomosios programos palaiko ryšį su TARGET keisdamosi pavieniais pranešimais ir bylomis pagal jų atitinkamas prieigos teises ir pranešimų užsakymo bei nukreipimo konfigūraciją. A2A ryšys tiek gaunamų, tiek siunčiamų pranešimų atveju palaikomas XML pranešimais, atitinkamais atvejais taikant ISO 20022 standartą.

Ryšio režimai išsamiau aprašyti ESMIG VDFS.

11. VDFS ir naudotojo vadovas

Išsamesnė informacija ir pavyzdžiai, paaiškinantys šias taisykles, pateikiami VDFS ir kiekvienos paslaugos naudotojo vadovuose, šie vadovai periodiškai iš dalies keičiami ir skelbiami Lietuvos banko ir ECB interneto svetainėse anglų kalba.
